

naar het schijnt, pleegt te zijn; maar dikwijls ook moet de door Aphrodite bezetene haar beheersching verliezen; haar gebaren zullen dan eens kwijnend, dan weer rasch en verschrikt, en slechts zelden gebiedend zijn. Junie, die Britannicus liefheeft maar hem door toedoen van Néron zal moeten opgeven; Bérénice, die door haar geliefden Titus wordt verlaten; Monime, die aan Mithridate beloofd, maar aan den jongen Xipharès verknocht is; Iphigénie, die uit eerbied voor haar vader bereid is zich te laten offeren; Aricie, die een zuivere genegenheid voor Hippolyte gevoelt — zij kunnen geen andere lichamen hebben, dan die lieflijk zijn van lijnen en zacht van beweging. Naast en tusschen die vrouwen ontwaar ik, wanneer ik het gezamenlijk werk van Racine overzie, ook indrukwekkende mannenfiguren. Daar is koning Pyrrhus: jong maar volgroeid, welgebouwd, snel van lippen en hand; hij aarzelt tusschen Hermione en Andromaque, doch hij aarzelt zonder weekheid. Oreste, die vergeefs om Hermione dingt, moet nerveuze trekken, verwarde haren, een mager lichaam hebben en zich met schokken bewegen. Néron zie ik als kort, hard, stevig, beurtelings achteloos, geveinsd-hartelijk of koud-onverschillig van houding. Britannicus is langzaam van gebaar; plotseling richt hij zich soms op, in een ontwaking van zijn fierheid. In hun nabijheid de slangachtige Narcisse. . . . Ginds de gezette, sterke grijsaard Mithridate. . . . Xipharès is sierlijk en vlug, Achille zoo opvliegend als de Achilles van Homerus, maar hier bovendien wellevend. Hippolyte moet iets zachts en dwepends over zich hebben. Mardochée en Joad hebben volkomen het uiterlijk van felle Joodsche geestdrijvers, Abner dat van een waardig generaal, de kleine Joas dat van een parmantigen jongen. . . .

Duidelijk, zou men bij marmeren beelden zeggen, staan de gevoelens op deze gezichten te lezen; duidelijk, zegt men bij Racine, leest men ze af uit de aanwijzingen die hij geeft omtrent hun voorkomen, hun standen, hun gebaren, en vooral natuurlijk uit de woorden die hij hun in den mond legt. Dat Andromaque de schim van Hector nog bijna evenzeer liefheeft als vroeger den levenden Hector; dat zij vreest voor het lot van haar kind; dat zij sommige deugden van Pyrrhus, dien haar positie haar noopt te ontzien, met waardigheid wenscht te erkennen — het is waarlijk alsof men het *ziet*. Welk een treffende mengeling van in elkaar overvloeiende, sterke en minder sterke gevoelens in een passage als deze, waarin zij tot Pyrrhus over haar zoontje spreekt!

J'ai fait plus: je me suis quelquefois consolée
 Qu'ici plutôt qu'ailleurs le sort m'eût exilée;
 Qu'heureux dans son malheur le fils de tant de rois,
 Puisqu'il devait servir, fût tombé sous vos lois;